

2003 Yılı Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri Cumhurbaşkanının da katıldığı törenle verildi...

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun (TÜBİTAK) Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri, TÜBİTAK-TWAS (Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi) Teşvik Ödülü ve Almanya Atatürkçü Düşünce Derneği (AADD) ile or-

taklaşa oluşturulan Tıp Araştırma Ödülleri, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in katılımıyla 22 Aralık 2003 günü Feza Gürsey Konferans Salonu'nda düzenlenen törenle sahiplerine verildi.

TÜBİTAK Teşvik, TÜBİTAK-TWAS

Teşvik ve Tıp Araştırma Ödülü kazanan bilim insanlarının ödülleri TÜBİTAK Başkan Vekili Prof. Dr. Tuğrul Tankut tarafından, Hizmet Ödülüyle Bilim Ödülleri ise Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından verildi.

Ayrıntılı haber 5. sayfada

6 Bilim Kurulu üyesi Başbakan tarafından atandı.

TÜBİTAK Başkanının bir kereye mahsus olmak üzere Başbakanın teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca; boş bulunan 6 Bilim Kurulu üyeliğine de Başbakan tarafından atama yapılmasını öngören 5016 sayılı yasa 22 Aralık 2003 Pazartesi günü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. TÜBİTAK Bilim Kurulu eski ve yeni üyeleriyle 11 Ocak 2004 günü Ankara'da toplanacak...

Ayrıntılı haber 8. sayfada

2003 Yılı Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri sahipleri törende toplu halde

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in konuşması

"Değerli Konuklar,

Bilimsel ve teknik alanlarda ülkemizde önemli ve saygın yeri olan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri törenine katılmaktan duyduğum mutluluğu öncelikle belirtmek istiyorum.

Bu güzel etkinliğin düzenlenmesinde ve geleneksel nitelik kazanarak sürdürülmesinde emeği olanları kutluyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri, bilim insanlarının özendirilmesi, yaratıcı düşüncenin geliştirilmesi, bilimsel ilerlemenin hız kazanarak, Türkiye'nin kendi teknolojisini üreten bir ülke durumuna gelmesi yönünden büyük önem taşımaktadır.

Günümüzde bilim ve teknolojinin özgün buluşlarından tüm toplumun yararlanmasına ve bu buluşların ülke kalkınmasında kullanılmasına yönelik etkinliklere ayrı bir değer verilmektedir.

Ekonomik kalkınmanın ön koşulunun, bilimsel gelişimin sağlanması ve teknoloji üretimi olduğu bilinmekte, bilginin yayılması gözetilerek, özgün buluş ve bilimsel araştırmaları özendiren programlar, her yönüyle desteklenmektedir.

Araştırma ve geliştirmeye önem veren, toplumsal ve ekonomik yapılarını, sanayiini ve eğitim sistemlerini yeni teknolojilere göre uyarlayan, doğruluğu sınanabilen aklın ve bilimin ışığında dünyaya bakabilen ve yorumlayabilen ülkeler, ekonomik büyümeyi sürekli kılmakta, gelişmiş ülkeler arasında anılmaktadır.

Değerli Konuklar,

Sizlerin de çok iyi bildiği gibi, Türkiye'nin diğer alanlarla birlikte teknolojiye yönelişi de Cumhuriyet dönemiyle başlamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bilimsel ve teknolojik araştırma alanında izlediği temel politikanın hedefi, ulusal kalkınma için gerekli koşulları yaratmak, geliştirmek ve bireylerin yaşam düzeyinin yükseltilmesine katkıda bulunmaktır. Bu amaçla, bilgi üretilen ortamın, çağdaş teknolojiye dayalı bir sanayinin kurulup gelişmesi yolunda önemli adımlar atılmıştır. Gelişmeye yön veren politika ve kararlar, devlet eliyle oluşturulmuş ve yürütülmüş, bilimsel ve teknolojik araştırmalar devletin öncülüğünde başlatılmıştır.

Yüce Atatürk'ün ileri ülkeler düzeyine erişmemiz için başlattığı çağdaşlaşma sürecinin başarıyla tamamlanması ve Ulusumuzun özlemi olan ereklere gerçekleştirilmesi bilgi toplumu düzeyine ulaşmamızla olanaklıdır. Bunun için, her alanda gelişmenin ve çağdaşlaşmanın, yalnızca aklın ve bilimin ışığında gerçekleştirilebileceği düşüncesini benimsememiz ve tüm uygulamalarda egemen kılmanız gerekmektedir.

Bilim ve teknoloji üreten kurumlarımızın çalışmaları ve araştırmacılarımızın ve bilim insanlarımızın, sorunlarımızın çözümüne yönelik çabaları, ülkemizin gönencinin artmasına büyük katkı sağlamaktadır. Bu gerçek gözönünde bulundurulduğunda, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun çalışmalarının önemi daha iyi anlaşılmaktadır.

Türkiye'de bilimin gelişiminin sürekli olabilmesi için bilimsel kuruluşların özendirilmesinin ve desteklenmesinin önemini vurgulamak istiyorum. Üniversitelerimizin ve diğer kurumlarımızın bilim üretme olanakları artırılmalı, bilim insanlarımız özendirilmeli, araştırma-geliştirme etkinlikleri için yeterli kaynak sağlanmalıdır. Toplumun esenliği ve verimliliği için, yaşamımızın her alanına bilimsel düşünceyi yerleştirebilmeli, ekonomik ve toplumsal alanlarda gereksinim duyduğumuz köklü değişimleri gerçekleştirebilmeliyiz.

Devletimizin de destek vereceği köklü bir bilim reformu, bilimsel kaynaklarımızı harekete geçirerek, tasarımların ve yaratıcı düşüncenin değerlendirilmesine olanak verecek, uluslararası ortamda ülkemize saygınlık kazandıracaktır.

Değerli Konuklar,

Toplumların zenginliği, bilgi ve teknoloji üretimi ile doğru orantılıdır. Bu nedenle, bilim ve teknoloji alanındaki yenilikleri izleyen endüstrileşme ve bunların getirilerinin alınması için uygun koşulların oluşturulması gerekmektedir.

Herhangi bilimsel buluşun patente bağlanması, ürüne dönüşmesi, toplum yararına kullanılması, dünya pazarına açılması ve yapılan yatırımın gelire dönüşmesinin hızla gerçekleştirilmesi yönünden büyük önem taşımaktadır.

Türkiye'de araştırma ve geliştirme etkinliklerini sürdürmek, ülke kalkınmasındaki önceliklerine göre özendirmek ve düzenlemek görevlerini gerçekleştirmek amacıyla kurulan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, ulusal bilim ve teknoloji politikamızın oluşturulması, geliştirilmesi ve bu politikanın yaşama

geçirilebilmesi için üzerine düşenleri başarıyla yerine getirmektedir.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, kuruluşundan bu yana ülkemizin teknolojik ve ekonomik gelişmesini güçlendiren kurumlarımız arasındaki yerini almıştır.

Kurum'un, bugüne kadar başarıyla sürdürdüğü araştırma- geliştirme programlarının ve bilimsel saygınlığa yaraşır çalışmalarının bundan sonra da süreceğinden kuşku duymuyoruz.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun siyasal etkilerden korunmuş, ürettiği bilgiyi, siyasal ve toplumsal yaşamın tüm alanlarının hizmetine sunan bir kurum olarak yaşaması en içten dileğimizdir.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun etkinliklerinin artırılmasının, Türkiye'nin teknolojisini üreten ve yeniliklere yön veren bir ülke durumuna gelmesi çabalarına büyük katkı sağlayacağına inanıyorum.

Bilim insanlarımızın temel ve uygulamalı bilim alanlarındaki araştırma, çalışma ve hizmetlerini değerlendirmek, duyurmak, özendirmek amacına hizmet eden Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri, ülkemizde yıllardır önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Ülkemizde, bilimsel gelişmenin hız kazanması ve Ulusumuzun bilgi toplumu düzeyine ulaşması sürecinde önemli işlevler üstlenen Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun, önümüzdeki dönemde de, öncü kurumlarımızdan biri olarak görevini sürdüreceğine inanıyorum.

2003 yılı Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri almaya hak kazanan değerli bilim insanlarımızı kutluyor, çalışmalarında üstün başarılar diliyorum, saygılar sunuyorum."

TÜBİTAK Başkan Vekili Prof. Dr. Tuğrul Tankut'un Konuşması

Sayın Cumhurbaşkanım,
Sayın Milletvekilleri,
Değerli Bilim İnsanları,
Saygıdeğer Konuklar,
2003 yılı TÜBİTAK Bilim Hizmet ve Teşvik Ödülleri ile TÜBİTAK-Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi Teşvik Ödülü ve Türkiye Tıp Araştırma Ödülü'nün verileceği töreni onurlandırmanızdan duyduğum sevinç ve mutluluğu belirterek, TÜBİTAK adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Konuklar,
Çağdaşlaşmanın en temel ölçütü, hiç kuşkusuz, toplumun dogmatik anlayışa yatkın düşünce sistemini değiştirmek ve bilimsel ilkelere dayalı rasyonel düşünce yaklaşımını yerleştirmektir. Atatürk devrimlerinin özünü oluşturan bu dönüşüm, Cumhuriyetin de en temel uğraş alanıdır. Bu ilke doğrultusunda, bilimi topluma sevdirmek, bilimsel düşünce yaklaşımının benimsenmesine katkıda bulunmak, bilimsel araştırma ve teknoloji geliştirmeyi özendirmek ve desteklemek gibi görevleri ye-

rine getirmek üzere kurulmuş olan TÜBİTAK, bu ilkeyi yürekte benimsemiş bir kurumdur.

Cumhuriyetin sekseninci yıldönümünde ve TÜBİTAK'ın kuruluşunun kırkıncı yılında şöyle bir duraklayıp, bu temel ilkenin yaşama geçirilmesi yolunda bugün nerede olduğumuzu belirlemenin, başarılarımızı olduğu kadar başarısızlıklarımızı da değerlendirmenin ve bu değerlendirmeyi ödünsüz bir özeleştiri anlayışı içinde yapmanın bu kuşağın önemli bir görevi olduğunu düşünüyorum.

Cumhuriyetin açtığı bu aydınlık yolda ilerleyen bilim insanları arasından en başarılı olanlarını özenli bir değerlendirme sonucunda belirleyerek ödüllendirme TÜBİTAK'ın her yıl onur duyarak yerine getirdiği bir görevdir. 2003 yılı TÜBİTAK Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri yine bu anlayış içinde, bilime ve bilim adamına değer vermek ve bilimsel araştırmayı özendirmek amacıyla verilmektedir. Ülkemizin en seçkin bilim insanlarına ödül verilen gün biraz önce sözünü ettiğim muhasebeyi yapmanın herhalde uygun bir zamanıdır.

Genellikle bilinen şeyler olmakla birlikte, bilimsel anlayışın toplumca benimsenmesi yolunda kilometre taşı sayılabilecek nitelikteki gelişmeleri kronolojik sıra içinde kabaca sıralamak anlamlı olabilir.

Az sayıda bireysel başarı bir kenarda tutulursa, bilim ve bilimsellik ilgili neredeyse herşey, önemli bir gecikmeden sonra, ancak Cumhuriyetle başladı; 1933 Üniversite Reformu bir tür milat sayılabilir.

Ardından, büyükçe bir grup yetenekli ve idealist gencin, geleceğin üniversite hocaları olarak yetiştirilmek üzere, yurt dışına gönderilmeleri gelir.

İzleyen birkaç onyılıda kurulup geliştirilen yeni üniversitelerle, çağdaş eğitim kurumu sayısı iki elin parmak sayısına yaklaştı.

Cumhuriyetin 40. yılında, TÜBİTAK'ın kurulmasıyla, doğa bilimlerinde araştırmanın özendirilmesi, desteklenmesi ve yönlendirilmesi ile bilim adamı yetiştirilmesine önem verilmesi gündeme geldi.

Ülke gereksinimlerine yönelik stratejik araştırma çalışmaları, 1972 yılında TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nin kurulmasıyla somut biçimde başlatılmış oldu.

Ülkenin ilk bilim ve teknoloji politikası dokümanı olan "Türk Bilim Politikası 1983-2003" 1983 yılında ortaya konuldu.

Aynı yıl, bilim ve teknoloji politikalarına verilen önemin bir yansıması olarak, "Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu" oluşturuldu.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nca 1993 yılında benimsenen ve "Ekonomik ve sosyal yarar" ilkesi ile "inovasyon" kavramını temel alan kapsamlı bir politika revizyonu, "Türk Bilim ve Teknoloji Politikası 1993-2003" ile uygulamaya yansıtıldı.

Özel sektörde yapılan araştırma ve teknoloji geliştirme çalışmalarını özendirme amacıyla oluşturulan ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile işbirliği içinde TÜBİTAK tarafından yürütülen "Endüstriyel ar-ge destek programı" 1995 yılında başlatıldı.

Yine aynı amaçla endüstriyel ar-ge çalışmalarına kredi desteği vermekle görevli Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı kuruldu.

Cumhuriyetin yüzüncü yılında Türkiye'nin çağdaş teknoloji düzeyine ulaşması amacıyla izlenecek politikaları belirlemeye yönelik "Vizyon 2023 - Bilim ve Teknoloji Stratejileri" projesi, 2002 yılında TÜBİTAK tarafından başlatıldı.

Türkiye 2002 yılında, bilim ve teknoloji alanında Avrupa ile birlikte yetkinleşmesinin temelini oluşturma çabasıyla, Avrupa Birliği'nin "Altıncı Çerçeve Programı" adlı ortak girişimine katıldı.

Yine çoğumuzun bildiği bilim ve teknoloji göstergelerini, gelişmeleri de yansıtacak biçimde sıralamak yararlı olabilir.

Türkiye'nin bilimsel araştırma ve teknoloji geliştirmeye ayırdığı kaynak, mutlak değerce yetersizliği bir yana, ulusal gelir içindeki oransal pay olarak bile çok yetersizdir. Son on yılda ikiye katlanarak % 0.64 düzeyine çıkmışsa da, bu oran ABD, Japonya, İsveç gibi ülkelerin ancak yaklaşık beşte biri kadardır. Avrupa Birliği ise bugün bu değer in üç katı kadar olan ortalamasını 2010 yılına kadar, yeni katılan ülkeler de içinde olmak üzere, % 3.0 düzeyine çıkarma amacıyla yoğun bir çaba göstermektedir.

Ülkenin yetersiz olan ar-ge harcamalarına özel kesimin katkısı da yeterli olmaktan uzaktır. Genellikle toplamın üçte ikisi düzeyinde olması amaçlanan bu katkı, son on yılda % 27 düzeyinden % 43 düzeyine yükseltilenmiştir.

Türkiye'de onbin çalışan içindeki araştırmacı sayısı, son on yılda ikiye katlanarak 13 düzeyine gelmiş olmakla birlikte, bu değer Avrupa Birliği ortalamasının ancak dörtte biri kadardır.

Science Citation Index tarafından taranan dergilerdeki yayın sayısı son yıllarda önemli bir gelişme göstermiştir. Doksanlı yılların başlarında binin altında olan uluslararası yayın sayısı 2000 yılında altıbin, 2002'de dokuzbin geçmiş, bunun sonucunda Türkiye'nin dünya sıralamasındaki yeri de 1990'da 41'incilikten 2000'de 25'inciliğe, 2002'de 22'nciliğe yükselmiştir. Bununla birlikte, nüfus başına yayın sayısı gelişmiş ülkelerin hala çok altındadır.

Bu veriler değerlendirilerek Türkiye'nin dünya bütünü içindeki yeri değerlendirildiğinde şunlar göze çarpmaktadır.

Demografi - Türkiye'nin dünya toplam nüfusuna katkısı % 1.1 kadardır.

Ekonomi - GSYİH temel alınrsa, Türkiye'nin dünya zenginlik üretimine katkısı % 0.6 düzeyindedir.

Bilim - SCI tarafından taranan dergilerdeki yayın sayısı bilim üretiminin ölçüsü olarak kullanılırsa, Türkiye'nin dünyadaki payı % 0.9 kadardır.

Teknoloji - Diğerleriyle karşılaştırılabilecek türden sayısal veriler bulunmuyorsa da, Türkiye teknoloji üretiminin yetersiz düzeyde olduğu bilinmektedir.

Bu basit istatistik değerler göz önüne alındığında,

Dünya bilim üretimine katkımızın nüfusumuzla orantılı sayılabileceği;

Üretilen ekonomik değer ikiye katlanırsa ortalama ya ancak ulaşılabilir;

Teknoloji üretiminin artırılması için büyük çaba gösterilmesi gerektiği

görülmekte, bilim üretiminin teknoloji üretiminin önkoşulu ya da bir önceki aşaması olduğu düşünülerek, bilim üretimindeki başarının teknolojik gelişmeye bir temel oluşturabileceği umulmaktadır.

İyimser bir yaklaşımla değerlendirildiğinde, bu gelişmeler pek de yetersiz sayılmayabilir. Bununla birlikte,

Eğer ülkenin bilimsel araştırma ve teknoloji geliştirmeye ulusal gelirden ayırdığı oransal pay, çağdaş uygarlığı temsil eden ülkelerdekini ancak beşte biri kadarsa;

Eğer aralarına katılmaya uğraştığımız Avrupa Birliği ülkeleri, şu sırada Türkiye'dekinin üç katı kadar olan ar-ge kaynak oranları ortalamasını ikiye katlamak için ciddi önlemler almakta iken, Türkiye'de bu konu gündeme bile gelemiyorsa;

Eğer bilim ve teknoloji politikaları, hükümet programlarında kimsenin anımsamadığı birkaç satırlık bir ibareden öteye geçemiyorsa;

Eğer bu politikaları belirleme yetkisine sahip en üst düzey organ olan Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun düzenli toplanması bile sağlanamıyorsa;

Eğer temel eğitim sistemi, çağdaşlığı çok şüpheli tartışma ve çekişmelerden kurtarılıp bilimsel bir temele oturtulamamışsa;

Eğer eğitim sistemi tüm düzeylerinde, öğrencinin düşünme, tartışma, irdeleme, çözüm üretme yeteneklerini geliştirmek yerine, bilgi depolamayı amaçlayan yaklaşımı benimsiyorsa;

Eğer bilimde, teknolojiye, araştırmada, lokomotif görevi üstlenmesi beklenen üniversite sisteminin, bilimsel anlayış dışı yaklaşımlarla biçimlendirilmesine çaba gösteriliyorsa;

Eğer TÜBİTAK gibi özerk bir bilim ve teknoloji kuruluşu performansı ile değil de, bilim dışı kaygularla değerlendiriliyor ve bu anlayışla yönlendirilmesine uğraşıyorsa bilimsel yaklaşım ve rasyonel düşüncenin topluma benimsenmesi yönünde yeterli bir başarı sağlanabildiğini söylemeye, kendi adıma, hakkım olduğunu sanmıyorum.

Değerli Konuklar,

Bilim ve teknolojinin, ekonomik yarar ve toplumsal gönenc bakımından günümüzde üstlendiği önemli işlev göz önünde bulundurularak, bundan sonra, bilime ve teknolojiye önem verileceğini, araştırma ve teknoloji geliştirmeye yeterli kaynak ayrılacağını, çok güç yetişen bilim insanlarıyla çok özel nitelikler taşıması gereken bilim kuruluşlarına özen gösterileceğini umabilmek istiyorum. Benim bugün yapmaya çalıştığım benzer bir değerlendirmeyi, Cumhuriyetin yüzüncü yılında yapanların, bugünkünden çok daha başarılı bir tabloya koyabilmelerini diliyorum.

Ödül alan değerli bilim insanlarımızı kutluyor, saygılar sunuyorum.

2003 Yılı Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri Cumhurbaşkanının katıldığı bir törenle verildi...

Ödül töreninin açılış konuşmasını TÜBİTAK Başkan Vekili Prof. Dr. Tuğrul Tankut yaptı. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer de konuklara hitaben bir konuşma yaptı.

Törenin açılışında Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ile Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Aytaç Yalman'ın kutlama telgrafları salona ulaştı. Daha sonra Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile bazı bakanların telgrafları da salona ulaşarak konuklara duyuruldu.

Ödül törenine Ankara Milletvekili Oya Araslı (CHP), Adana Milletvekili

Prof. Dr. Teoman Özalp 2003 Hizmet Ödülü'nü Cumhurbaşkanı Sezer'in elinden aldı.

Nevin Gaye Erbatur(CHP), Bingöl Milletvekili Abdurrahman Anık (AKP), Anayasa Mahkemesi Üyesi Aysel Pekiner, Ankara Valisi Yahya Gür, ODTÜ Rektörü Prof. Dr. Ural Akbulut, Hacettepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tunçalp Özgen, Ufuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ergün Ertuğ, YÖK Başkan Vekili Prof.Dr. Aybar Ertepinar, TÜBA Başkanı Prof.

Dr. Engin Bermek, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Yardımcısı Bülent Serim, büyükelçiler, dekanlar, öğretim üyeleri, bürokratlar, TÜBİTAK yöneticileri ve bilim camiasından çok sayıda davetli katıldı. Törenin ikinci bölümünde, TÜBİTAK Bilim Ödülü'nü kazanan bilim insanları, çalışmalarını anlatan sunumlar yaptı.

2003 Yılı Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri

2003 Yılı TÜBİTAK Bilim,
Hizmet ve Teşvik, TÜBİTAK-
TWAS Teşvik ve TÜBİTAK-
AADD Tıp Araştırma Ödüllerini
kazanan bilim insanlarımız ve
ödül alma gerekçeleri şöyle
sıralanıyor:

BİLİM ÖDÜLLERİ

Temel Bilimler Dalında;

Prof. Dr. Levent TOPPARE

Alanı : Kimya
Araştırma Konuları : Fizikokimya
Görev Yeri : ODTÜ, Fen-Edebiyat
Fakültesi, Kimya Bölümü
“İletken polimer sentezi ve tanımlanması
konusundaki uluslararası düzeyde üstün
nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Prof. Dr. İskender YILGÖR

Alanı : Kimya
Araştırma Konuları : Polimer
Kimyası
Görev Yeri : Koç Üniversitesi
“Reaktif uçlu silikon oligomerleri ve silikon
polimerleri konularındaki uluslararası
düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Mühendislik Bilimleri Dalında;

Prof. Dr. Yaman ARKUN

Alanı : Kimya Mühendisliği
Araştırma Konuları : Süreç
Modelleme ve Denetimi
Görev Yeri : Koç Üniversitesi,
Mühendislik Fakültesi
“Kimyasal süreçlerin dinamik girdi-çıkı
verilerine göre modellenmeleri ve süreç
denetimleri konularındaki uluslararası
düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Prof. Dr. M. Yavuz ÇORAPÇIOĞLU

Alanı : Çevre ve Su Kaynakları
Mühendisliği
Araştırma Konuları : Yeraltı Suları
ve Gözenekli Ortamlar
Görev Yeri : ODTÜ, Mühendislik
Fakültesi Jeoloji Mühendisliği
Bölümü
“Toprak ve yeraltı sularında mikroorganizma,
kolloidal madde ve petrol kökenli maddelerin
taşınımı ve yarattıkları kontaminasyon
konularında teori ve matematik modelleme
teknikleri konularındaki uluslararası düzeyde
üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Sağlık Bilimleri Dalında;

Prof. Dr. Aytemiz GÜRGEY

Alanı : Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Araştırma Konuları : Pediatrik
Hematoloji
Görev Yeri : Hacettepe Üniversitesi,
Pediatrik Hematoloji Ünitesi
“Çocukluk çağı hemoglobinopati, trombofili
ve hemofagositik lenfositosis konularında
yaptığı moleküler düzeydeki çalışmalarda
hastalıkların patolojilerinin nedenlerini bulma
konularındaki uluslararası düzeyde üstün
nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Prof. Dr. Haluk A. TOPALOĞLU

Alanı : Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Araştırma Konuları : Çocuk
Nörolojisi

Görev Yeri : Hacettepe Çocuk Hastanesi, Çocuk Nörolojisi Ünitesi
“Çok sıklıkla görülmeyen ve ayrımcı tanısı güç heterojen bir grup hastalığı içeren konjenital musküler distrofi türlerinin tanımlanması, sınıflandırılması ve bu alt gruplarda hastalığa neden olan genlerin ve mutasyonların tanımlanması ve söz konusu genlerin işlevlerinin belirlenmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

HİZMET ÖDÜLÜ

Prof. Dr. Teoman ÖZALP

Alanı : Gemi İnşaatı
Görev Yeri : İTÜ, Gemi İnşaatı ve Deniz Bilimleri Fakültesi
“İTÜ Gemi İnşaat Fakültesi'nin kurulması ve kurumsallaşması ile Türk Loydu ve International Maritime Association of East Mediterranean Countries'in (IMAEM) kuruluş ve gelişiminde yaptığı çalışma ve hizmetler” nedeniyle

TEŞVİK ÖDÜLLERİ

Temel Bilimler Dalında;

Prof. Dr. Levent ARTOK

Alanı : Kimya
Araştırma Konuları : Organik Kimya, Kimyasal Teknolojiler
Görev Yeri : İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü
“Fosil yakıtlar kimyası ve organik tepkimeler için heterojen katalizörlerin geliştirilmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Doç. Dr. Mehmet Cem GÜÇLÜ

Alanı : Fizik
Araştırma Konuları : Yüksek Enerji Fiziği, Nükleer Fizik
Görev Yeri : İTÜ, Fen-Edebiyat Fakültesi, Fizik Bölümü
“Ultra-relativistik Ağır İyon Çarpışmaları sonucu ortaya çıkan elektromanyetik alandan yaratılan lepton çiftlerinin saçılma parametresine göre incelenmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Doç. Dr. O. Teoman TURGUT

Alanı : Fizik
Araştırma Konuları : Matematiksel Fizik, Kuantum Alan Teorisi ve Ayar Teorileri
Görev Yeri : Boğaziçi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Fizik Bölümü

“Kuantumlu alanlar teorisi, ayar teorileri ve operatör teorisi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Çenk YALTIRAK

Alanı : Jeoloji
Araştırma Konuları : Yapısal Jeoloji, Tektonik, Stratigrafi
Görev Yeri : İTÜ, Maden Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü
“Kuzey Anadolu Fayı'nın Marmara Denizi ve çevresindeki tektonik evrimi konusundaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Doç. Dr. Yaşar YILMAZ

Alanı : Fizik
Araştırma Konuları : Polimer Fiziği
Görev Yeri : İTÜ, Fen-Edebiyat Fakültesi, Fizik Bölümü
“Floresans ölçüm yöntemine dayanan yeni deneysel teknikler geliştirilerek jellerde sol-gel faz geçişleri ve camsı geçişler, şişme ve büzülme davranışları, süreksiz hacim hal değişimleri ve hedef moleküllerin dönüşümlü absorpsiyonu konularında uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Mühendislik Bilimleri Dalında;

Doç. Dr. Emine (Ubay) ÇOKGÖR

Alanı : Çevre Mühendisliği
Araştırma Konuları : Çevre Bilimleri, Su Kaynakları
Görev Yeri : İTÜ, İnşaat Fakültesi, Çevre Mühendisliği Bölümü
“Çevre Bilimleri ve Teknolojisinin tüm biyolojik ve biyokimyasal yönlerini içeren Çevre Biyoteknolojisi alanında, biyolojik atıksu karakterizasyonu, aktif çamur kinetiği ve modellenmesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Prof. Dr. Nevzat Güneri GENÇER

Alanı : Elektrik-Elektronik Mühendisliği
Araştırma Konuları : Tıbbi Elektronik
Görev Yeri : ODTÜ, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü
“Elektromanyetik alan teorisinin tıpta uygulanması konusundaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Doç. Dr. Levent GÜREL

Alanı : Elektrik-Elektronik Mühendisliği
Araştırma Konuları : Sayısal Elektromanyetik Çözüm Teknikleri
Radarlar, Antenler
Görev Yeri : Bilkent Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü

“Elektromanyetik simülasyonlar için hızlı sayısal çözüm algoritmaları geliştirilmesi konusundaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Prof. Dr. Zümriyet Begüm ÖGEL

Alanı : Gıda Mühendisliği
Araştırma Konuları : Biyoteknoloji, Küf Mantarları ve Endüstriyel Enzim Üretimi
Görev Yeri : ODTÜ, Gıda Mühendisliği Bölümü
“Fungal enzimlerin üretimi ve genetiği alanında galaktoz oksidaz moleküller analizi ve yapısında Try-Cys bağı ve protein radikal ko-faktör oluşumu konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Yrd. Doç. Dr. Hakan ÖZKAN

Alanı : Ziraat Mühendisliği
Araştırma Konuları : Tarla Bitkileri, Tahılların Islahı, Bitki Evrimi
Görev Yeri : Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü
“Buğday evrimi alanında; yeni sentezlenmiş farklı poliploid buğday amphiploidlerinde DNA kayıpları ve yabancı buğdaylardaki DNA analizlerini kullanarak makarnalık buğdayın ilk defa nerede kültüre alındığı konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Sağlık Bilimleri Dalında;

Doç. Dr. Arbay Özden ÇİFTÇİ

Alanı : Çocuk Cerrahisi
Araştırma Konuları : Fetus Fizyolojisi
Görev Yeri : Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
“İntrauterin defekasyonun fizyolojik bir fonksiyon olabileceğini kanıtlamaya yönelik deneysel fetus cerrahisi ve pediatrik onkolojik cerrahi alanlarındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Prof. Dr. Tamer DEMİRALP

Alanı : Fizyoloji
Araştırma Konuları : Fizyoloji
Görev Yeri : İstanbul Üniversitesi, Çapa Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı
“Beynin bilişsel işlevlerini yansıtan elektrikselsel aktivitesinin çözülmesi ve bilişsel elektrofizyolojinin klinik uygulamaları konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Prof. Dr. Şehsuvar ERTÜRK

Alanı : İç Hastalıkları
Araştırma Konuları : Nefroloji, Anemi, Hemodiyaliz

Görev Yeri : Ankara Üniversitesi,
Tıp Fakültesi İbn-i Sina Hastanesi
“ Hemodiyaliz hastalarında genetik
faktörlerin anemi gelişimi ve eritropoetin
tedavisine yanıtındaki rolü konularındaki
uluslararası düzeyde üstün nitelikli
çalışmaları” nedeniyle

Doç. Dr. Can ÖBEK

Alanı : Üroloji
Araştırma Konuları : Ürolojik
Onkoloji
Görev Yeri : İstanbul Üniversitesi,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Üroloji
Anabilim Dalı
“ Üro-onkoloji alanında mesane ve prostat
kanserini konularındaki uluslararası düzeyde
üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

Prof. Dr. Işıl SAATCI

Alanı : Radyoloji
Araştırma Konuları : Diagnostik ve
Girişimsel Nöroradyoloji
Görev Yeri : Hacettepe
Üniversitesi, Tıp Fakültesi
Radyoloji Anabilim Dalı
“ Girişimsel nöroradyoloji ve pediatrik
nöroradyoloji konularındaki uluslararası
düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

TWAS-TEŞVİK ÖDÜLÜ

Yrd. Doç. Dr. Oğuz GÜLSEREN

Alanı : Fizik
Araştırma Konuları : Katıhal Fiziği,
Nanobilim
Görev Yeri : Bilkent Üniversitesi,
Fen Fakültesi, Fizik Bölümü
“Yoğun madde fiziğinin değişik alanlarında
malzemelerin yapısal ve elektronik
özelliklerinin bilgisayar hesaplarıyla elde
edilmesi konularındaki uluslararası düzeyde
üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle

TÜRKİYE TIP ARAŞTIRMA ÖDÜLÜ

Araştırmanın Başlığı : “Release of
cysteinyl leukotrienes with aspirin
stimulation and the effect of
prostaglandin E2 on this release
from peripheral blood leucocytes in

aspirin-induced asthmatic patients”

Yayınlandığı Dergi : Clinical and
Experimental Allergy, 2001 Volume
31, s. 1615-1622

Yazarlar :

Doç. Dr. Gülfem ÇELİK,
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı,
Alerjik Hastalıklar Bilim Dalı

Prof. Dr. Sevim BAVBEK,
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı,
Alerjik Hastalıklar Bilim Dalı

Prof. Dr. Zeynep MISIRLIGİL,
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı
Alerjik Hastalıklar Bilim Dalı

Prof. Dr. Mehmet MELLİ,
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Farmakoloji ve
Klinik Farmakoloji Anabilim
Dalları

“2003 Yılı Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri Töreni”ne kutlama telgrafı gönderen zevat:

- Başbakan Recep Tayyip
Erdoğan; Bayındırlık ve İskan
Bakanı Zeki Ergezen; Ulaştırma
Bakanı Binali Yıldırım; Enerji ve
Tabii Kaynaklar Bakanı Dr.
Mehmet Hilmi Güler; Kültür ve
Turizm Bakanı Erkan Mumcu;
Çevre ve Orman Bakanı Osman
Pepe; TBMM Başkan Vekili
Yılmaz Ateş; DYP Genel Başkanı
Mehmet Ağar; MHP Genel
Başkanı Dr. Devlet Bahçeli

- AK Parti Milletvekilleri : Atilla
Maraş (Şanlıurfa), Taner Yıldız
(Kayseri), Ali İbiş (İstanbul), Ali
Yüksel Kavuştu (Çorum),

Mehmet Ergün Dağcıoğlu
(Tokat), Soner Aksoy (Kütahya,
Sanayi, Ticaret, Enerji ve Bilim
Teknolojileri Komisyonu
Başkanı) Cengiz Kaptanoğlu
(İstanbul), Dr. Mehmet Çerçi
(Manisa), Semiha Öyüş (Aydın),
Ramazan Can (Kırıkkale), Prof.
Dr. Remzi Çetin (Konya), Fikret
Badazlı (Antalya), Osman Nuri
Filiz (Denizli) Dr. Bülent Gedikli
(Ankara), M. Altan Karapaşaoğlu
(Bursa, Plan ve Bütçe
Komisyonu Başkan Vekili), Öner
Gülyeşil (Siirt), Prof. Dr.
Mustafa Ilıcalı (Erzurum) Ahmet
Münir Erkal (Malatya);

- CHP Milletvekilleri: Cevdet
Selvi (Eskişehir, CHP Genel
Başkan Yardımcısı) Mustafa
Gazalcı (Denizli), Zekeriya
Akıncı (Ankara), Haşim Oral
(Denizli), Mesut Özakcan
(Aydın), Ahmet Küçük
(Çanakkale), Vahit Çekmez
(Mersin), Prof. Dr. Mehmet
Neşşar (Denizli), Prof. Dr. Haluk

Koç (Samsun), Sıdıka Sarıbekir
(İstanbul), Eşref Erdem
(Ankara), Güldal Okuducu
(İstanbul);

- Sayıştay Başkanı Mehmet
Damar; Sağlık Bakanlığı
Müsteşarı Prof. Dr. Necdet
Ünüvar; Rekabet Kurumu
Başkanı Mustafa Parlak; Yüksek
Denetleme Kurulu Başkan Vekili
Fikri Keskin; TOBB Yönetim
Kurulu Başkanı M. Rifat
Hisarcıkloğlu; Ondokuz Mayıs
Üniversitesi Rektörü Prof. Dr.
Ferit Bernay; Atatürk
Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Prof. Dr. Sevim Ersöz;; Ondokuz
Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dekani Prof. Dr. Fulya Tanyeri;
İstanbul Üniversitesi Orman
Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ö.
Bülend Seçkin; Kocaeli
Üniversitesi Mühendislik
Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Savaş
Ayberk; Atatürk Üniversitesi Fen
Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof.
Dr. Ümit Demir

Beynine Bir Kez Hava Değmeye Görsün

Beyin Cerrahisi Öyküleri

Tübitak Popüler Bilim Kitapları'nın yeni kitabı Beynine Bir Kez Hava Değmeye Görsün adını taşıyor. Dr. Frank Vertosick Jr. tarafından kaleme alınan ve Ender Arkun tarafından dilimize çevrilen 253 sayfalık kitap, ilginç öyküler ve akıcı diliyle bir solukta okunabilecek nitelikte. Kaliteli baskısı ile okuyucuya sunulan kitabın karton kapaklısı 4,000,000.-TL, ciltli olanı ise 6,000,000.-TL'dan piyasaya sunuldu.

Kafatası açılıp insan beynine cerrahın bıçağının girmesi, başka bir deyişle, insan varlığının bu en değerli, duyarlı ve gizemli organına "hava değmesi" bir insanın hayatında yaşayacağı en büyük sarsıntılardan biri. Bu kitap, bu zorunlulukla karşı karşıya kalmış hastaların ve beyin cerrahı olarak yetişen bir doktorun, uzman hekim olana kadar, eğitimi boyunca yaşadığı olayların öyküsü.

Kitap, hem doktor ve hem de hasta kimliğindeki insanın beyin cerrahisi denilen bu sarsıcı olay karşısındaki konumunu yer yer trajik ve yer yer de gülümsetici olaylarla anlatırken, beyin, sinir sistemi, onun yapısı ve hastalıkları konusunda, her düzeydeki okuyucunun kolayca anlayabileceği bir dille derinlemesine ve doyurucu bilgiler veriyor.

Kitabın yazarı; girişte bakın neler söylüyor: "Astronomlar yıldızları izlerler ama yıldızlar erişimlerinin ötesindedir. Parçacık fizikçileri atom altı parçacıkları, doğanın gizemlerini, devasa atom parçalayıcılarının bıraktığı izlerde gözlemler ama ellerini protonlara uzatamazlar, quark'ları parmaklarının arasına alamazlar. Moleküler biyologlar DNA'nın çifte sarmalının öykülerini anlatırlar ama onlar için gen ebediyen çıplak gözün görüşünden uzak bir soyutlamadır. Bu bilim adamları, enstrümanlarına ve fotoğraf filmlerine doğanın yansıttığı gölgelerin onlara anlattıklarıyla yetinmek zorundadır. Bütün bunlar beyin cerrahları için geçerli değildir... Yarattışın en büyük gizemi bir kilo civarında yağlı et ve kandan oluşan bir kütle olarak parmaklarının ucundadır. Yalnız beyin cerrahları, 5 milyar yıllık evrimin ürünüyle oynama, onun kusurlarını bir iki saat içinde giderme cesaretini gösterebilirler.

İnsan beyni, bir trilyondan fazla sinir hücresiyle dünyanın okyanuslarındaki su moleküllerinin sayısından fazla elektriksel sinyalleri saklayabilen gizemli bir organdır. Ruhun kanavası beynin sinir hücreleri arasına dokunmuş, gizli ve gizemli bir hal gibi durur. Narin, ulaşımdan uzak, biyolojinin bu en değerli mücevheri beyin, sağlam kemikten yapılmış bir koranak içinde, asil ve güvenli yüzer."

"Günce tutma duyarlılığı ile veya binlerce başka beyin cerrahının yaşamından aslında pek de farklı olmayan yaşamının öyküsünü anlatma çabasıyla yazmadım. Eğer okurlarım, herhangi bir beyin cerrahının eğitimi sırasındaki düşüncelerine nüfuz edebilirlerse, onun tanık olduklarına tanık olabilirlerse, onun duyduklarını duyabilirlerse – ve herhangi bir kentte, herhangi bir hastanede, herhangi bir günde oynana gelen dramı algılayabilirlerse – o zaman amacıma ulaşmış olacağım."

İster hasta isterse de doktor konumunda olsun, insanın hem doğası ve hem de ruhsal yapısı ile ilgilenen bütün okuyucularımıza bu güzel kitabı okumalarını öneririz.

TÜBİTAK Bilim Kurulu 11 Ocak'ta toplaniyor...

TÜBİTAK Başkanının bir kereye mahsus olmak üzere Başbakanın teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca ve boş bulunan 6 Bilim Kurulu üyeliğine de Başbakan tarafından atama yapılmasını öngören 5016 sayılı yasa 22 Aralık 2003 Pazartesi günü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. CHP, yürütmenin durdurulması ve yasanın iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Aynı gün, 6 Bilim Kurulu üyesi Başbakan tarafından atandı. Yeni atanan Bilim Kurulu üyeleri ve atandıkları kontenjanlar şöyle:

Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) asil üyesi kontenjanından:
Prof. Dr. Abdullah Atalar

Müsbet bilimler alanında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış üye kontenjanından:
Prof. Dr. Ömer Ziya Cebeci
Doç. Dr. Ahmet Ademoğlu
Prof. Dr. Hüseyin Akan

Özel veya kamu kesiminden üstün nitelikli hizmetleriyle tanınmış üye kontenjanından:
Nuri Gürgür
Prof. Dr. Nüket Yetiş

TÜBİTAK Bilim Kurulu'nun mevcut ve yeni atanan üyeleri ilk toplantılarını 11 Ocak 2004 günü Ankara'da yapacaklar.